

Den 5. oktober 2009

AC og DSF advarer mod Helge Sanders forslag om centralt optagelsessystem på kandidatuddannelserne

Helge Sander har i pressen foreslået et centralt optagelsessystem, således at universiteternes bachelorstuderende fremover vil skulle ansøge om optagelse på kandidatuddannelserne.

AC og DSF frygter, at forslaget vil underminere det retskrav de studerende i dag har til at kunne færdiggøre deres uddannelse på kandidatniveau. Forslaget kan betyde, at en bachelorstuderende ikke længere vil have retskrav på at kunne fortsætte på den naturlige kandidatoverbygning, fordi vedkommende skal ansøge om optagelse på lige fod med studerende fra andre fagretninger og universiteter.

Problemet er, at et sådan centralt optagelsessystem vil skabe incitament på universiteterne til at gøre bachelorstuderende til gedigne "cash cows" ved at skrue op for optagevolumen på bacheloruddannelser og derefter "skumme fløden" og kun optage de dygtigste bachelorstuderende på kandidatuddannelserne. Konsekvensen heraf vil være, at bachelorerne risikerer at blive skubbet ud af universiteterne med et eksamenspapir, der ikke efterspørges på arbejdsmarkedet og dermed ikke fører til beskæftigelse. Resultatet af forslaget er derfor en rigtig dårlig samfundsøkonomisk investering.

Men endnu mere alvorligt er det signal, der sendes til de unge, at det er et endog meget usikkert kort at blive optaget på et universitet, idet der ingen garanti gives for, at ens uddannelse kan færdiggøres på kandidatniveau. Hvis man virkelig ønsker at bryde den negative sociale arv i universitetsuddannelserne, skal man ikke gå den vej som Helge Sanders forslag udstikker. Helge Sanders forslag kan meget vel betyde et fald i samfundets uddannelsesniveau, stik mod alle anbefalinger og politiske målsætninger.

Det er værd at bemærke, at Helge Sanders forslag ikke er nyt. Regeringen forsøgte sig med forslaget i forbindelse med adgangsbekendtgørelsen i 2004 som følge af uddannelsesreformen, der igen var en del af den samlede universitetsreform. Med uddannelsesreformen indførtes en generel bachelor-kandidatstruktur (3+2-struktur) på universiteterne. I bemærkningerne til den nye universitetslov fra 2003 fremgår, at tanken er at etablere en såkaldt InterUniversitær Koordineret Tilmelding (IU-KoT). Hensigten skulle hermed være "at sikre de bachelorstuderende reelle valgmuligheder for så vidt angår adgang og optag til kandidatuddannelser og samtidig hermed deres retssikkerhed."

Ligeledes fremgår af bemærkningerne, at "studerende med en relevant akademisk bacheloruddannelse skal have ret til at blive optaget på en fagligt relevant kandidatuddannelse."

Hvorledes disse hensigter skulle udmøntes viste der sig efterfølgende uenighed om i forligskredsen bag universitetsreformen. Regeringen fortolkede teksten således, at de studerendes retskrav skulle forstås som et fælles anliggende blandt universiteterne og ikke et retskrav det enkelte universitet skulle opfylde. En sådan fortolkning medfører, at de studerende ikke har retskrav på at kunne fortsætte på samme universitet og dermed ikke retskrav på optagelse på den naturlige kandidatoverbygning.

Regeringens forslag lød således, at universiteterne i fællesskab skal sikre, at universitetsbachelor kan optages på en *relevant* kandidatuddannelse i direkte forlængelse af deres afsluttede bacheloruddannelse.

Socialdemokraterne forstod, modsat regeringen, teksten således, at de studerende med indførelsen af 3+2 strukturen skulle gives større valgfrihed mellem bachelor- og kandidatstuderende, men at en sådan valgfrihed ikke skulle ændre ved det forhold, at de bachelorstuderende, der måtte ønske at fortsætte på den *naturlige* kandidatoverbygning på samme universitet fortsat skulle kunne dette.

Sagen endte i Socialdemokraternes favør, hvilket man kan se ved at læse den gældende adgangsbekendtgørelses § 15: En bestået bacheloruddannelse ved et universitet giver ret til optagelse på den kandidatuddannelse, der er den naturlige overbygning af bacheloruddannelsens fagområde/fagområder, ved samme universitet i direkte forlængelse af den afsluttede bacheloruddannelse.

AC og DSF støtter alle gode hensigter om at gøre det nemmere for de studerende, der ikke måtte ønske at fortsætte på den naturlige kandidatoverbygning, at kunne udnytte den fleksibilitet som ligger i 3+2-strukturen. Et fælles optagelsessystem mellem universiteterne kan måske være et værktøj til at forbedre mobiliteten og fleksibiliteten. Vores anke er alene, hvis hensynet til mobilitet mellem universitetsuddannelserne får lov til at overskygge de studerendes nuværende retskrav.

Politiken bragte historien i gårsdagens avis.

Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær
Direkte nr.: 22 49 58 55
E-mail: bba@ac.dk